

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.
 Hat óra . . . 5 kor. — fill.
 Három óra . . . 2 kor. 50 fill.
 Előfizetési pénzek postautalványt küldhetők.
 Egyes számok 20 fillérért kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri kiadásért 14 fill.
 kétszeriért 12 fill., többször 10 fill. fizetendő.
 Belyegdíj minden egyes beiktatásért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 kor. 63 fill., azontul minden szög 2
 fillérével számítatik.

A nyiltterben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
 Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

2619./1900.

Hirdetmény.

A lévai m. kir. honvédszázalaj lötere átalakítást igényelvé — a telepítési helynek és az általános építési tervzetnek megállapítása végett f. hó 13-ának reggeli 9 órájára a lövölde helyiségebe egy vegyes bizottság rendeltetett ki.

Midőn a tervbe vett eme lötér átalakítási munkálatokról az érdekeltséget értesitem, egyúttal a jelenlegi lötér veszélyeztetett területébe eső birtokok tulajdonosait a bizottság előtti megjelenésre ezen hirdetmény útján felszólítom.

Léván, 1900. június hó 9.

Polgármester helyett:
 Szilassy Sándor,
 főjegyző.

Könyvvásárlás.

Meddő tárgy, fogják mondani sokan, ha e cikkely címe szemükbe ötlük. Meddő tárgy, elcsépelet thema, megvitatásának hatása, eredménye nincsen. Sok jóakaratu ember unos untalan tárgyalta már: okos jóhiszemű érveik elmerültek a nyomtatott betűk tengerében, elhangzottak, mint ama pusztai szó, eltűntek, a nélkül, hogy nyomot hagytak volna maguk után.

Kétségtelen, az ellenvetésnek van alapja. A valóságok igazolni látszanak azok nézetét, a kik azt állítják, hogy agitativ uton nem lehet az irodalomnak közönséget teremteni. Egy, tíz, vagy száz cikkely, legyen bármilyen okos, meggyőző, ragyogó érvelésű, fejtse ki bármily ellenállhatlan erővel azt a nagy igazságot, hogy pezsgő, élénk kulturélet csak oly országban képzelhető, melynek népessége érdeklődést mutat az irodalmi jelenségek iránt, még egy embert sem vitt reá a könyvvásárlásra. Ezt megczáfolni nem lehet.

Az irodalom iránti érdeklődésnek és az ezzel elválaszthatatlanul egybefüggő irodalompartolásnak egész más forrásai vannak. Sokkal mélyebbek ezek és egyenesen a népek belső lelki éle-

téből szerveesen fejlődő tényezők hatása alatt állanak. Itt kell feltalálni okaikat. Intenzív kulturélettel bíró népeknél a könyvvásárlás és ezzel kapcsolatban a könyvvásárlás a népesség bizonyos kulturális fokon álló rétegéből felfelé nélkülözhetetlen közszükség. Ilyenek a nagy nyugati országok népei mind: az angol, francia és német, melyek irodalma, szemben vitathatlan selejtesedésükkel ma a virágzás sohasem látott fokán áll. Itt az átlag művelt ember könyv nélkül meg nem lehet. Egyrészt nem mulaszthatja el, hogy a tudományok rohamos fejlődése mellett szakismereteit folyvást ne gyarapítsa: innen a szakirodalmak páratlan izmossága, melyet p. o. Németországban csodálhatunk. Másrészt a szép irodalom iránti érdeklődés oly mérvű, melyről nekünk fogalmunk sincs, a melyet csak irigységgel hámulhatunk. A belletrisztika új termékei iránt mindenki érdeklődik s ez érdeklődés nem platonikus, hanem megnyilatkozik azokban az előttünk elérhetetlennek tetsző sikerekben, a mely egy-egy nemesebb, nevezetesebb szerző érdekesebb könyvének, regény- vagy novellakötetének megjelenését követik. A francia Charpentier cég némely kiadványa egyhét alatt éri meg a századik kiadást a mi százezerszám jelenti a példányokat.

Nálunk, legolvasottabb íróink: Herczeg, Mikszáth, Bródy — Jókairól, mint az egyetlen kivételről nem szólván — hét-nyolcz kiadásnál többet nem érnek, s ez is évek eredménye: a tizezres példányszám pedig már horribilis. Viszonyainkat e tekintetben még csak össze se mérhetjük a külföldiekkel.

Ma ennek oka tisztán szellemi szükségletünk csekélyebb volna lenne, ha elértük volna azt, ami egyáltalában elérhető, akkor valóban feles tintapazarlás volna e tárgy fölött elmélkedni.

Meggyőződésünk azonban hogy ez nem így van. A magyar közönség könyvvásárló kedvét egész más, merőben külső

okok bénítják meg. Első sorban divat nálunk az irodalmat nem venni komolyan. A forum emberei, politikusok, jogászok nem tartják rendjük méltóságával összeegyeztethetőnek azt, hogy szép irodalommal foglalkozzanak. Asszonyok léha multságának fogják fel a vers- vagy regényolvasást. Továbbá a kik ez előítéleten túl vannak, azoknál nem elég jelentékeny az érdeklődés az iránt, a mi magyar. Szégyennek vennék, ha Bourget új könyve fölül nem lennének tájékozva és azt meg nem szereznék, de hidegen hagyja őket minden a mi magyar. Végül van egy harmadik csoport, a mely érdeklődik minden iránt, olvas mindent, de nem annyira, hogy anyagi áldozatra is hajlandó volna. Ez a csoport, mely legszámosabb és legveszedelmesebb a kölcsönkönyvtárhoz fordul.

Ennek kell gyökeresen megváltozni. Az intelligens középosztály szánja feleslegét kártya helyett könyvre, érdeklődjék a külföldinél jobban a magyar iránt, hagyja a kölcsönkönyvtárakat a szegény néposztálynak, melynek azok szánva vannak — s akkor majd szebb jövő fog derülni a magyar litteraturára.

A divatos nevelés . . .

„Magyar hölgynek születél,
 Áldé érte sorsodat!
 Magyar hölgynek születni
 Nagy és szép gondolat.
 Óh hölgy, ki ezt megérted:
 Mi szép vagy, és mi nagy!
 Rendeltetés az égből,
 A földön áldva vagy“.

Hol vagytok ti régi jó idők? mikor még az egyszerű dolmány alatt ősi erőnyre büszkén valló szív dobogott! Mikor még szép Magyarország róna táján termett kender szálaiból magafonta, szötte a viruló menyasszony kelengyéje darabjait! Eltűntek! Soha többé vissza nem térnek. Az egyszerűség, — mely majd ezredéven át ősi erőnye volt e nemzetnek — örökre elköltözött közülünk. Csillogni, ragyogni — ezeket költeni más nemzetek

szokásainak s öltözetének utánzásáért ez a jelszó.

Az utánzasi vágy mételeyként lopódzott be társadalmunk minden rétegeibe, s megölte hagyományos erőnyeiket egy nemzetnek. Nem az évszázadokon át dúló csaták, — sem az ellenség tulnyomó ereje zibbasztotta meg, tette tönkre: a nemzet életét, — hanem a külföldi szokások elsajátítása s az idegenek fénytűző életmódjának meghonosítása, illetve gyakorlása adja a koldusbotot kezünkbe. Így van ez mindenben, ruha, ékszer, háztartás, sőt még a nevelés is csak akkor felel meg korunk bohokás követelményeinek, ha idegen dada — vagy becsempészett nevelőnő tanítja a kis gyermeket az első szavakra.

A divatos nevelés úgy hozza magával, hogy idegen személyeket adjunk gyermekeink mellé. S ezek olják be a gyermekek szívébe a szülők, haza, emberiség iránti kötelem tiszteletet s szeretetet, ezek! kiknek származásuk, erkölcsi viselkedésük, multjuk s jelenük teljesen ismeretlen a szülők előtt. Egy pár francia, német s más idegen szavak betanítása s a gyermekek sétáltatása képezi a betelepített nevelőnők nevelési rendszerét — tán tehetünk némi kivételt, kik komolyabban felfogják hivatásukat — de ilyenek vajmi kevesen vannak.

Legtöbbnyire ott látjuk őket a homályos szobafülkékben, vagy — naponként órahosszat sétálva — elől a kis csemeték török egymás között az idegen nyelvek szavait, hátrább jön a bonn, vagy nevelőnő. A több óra hozzáig tartó naponkénti séták oly megszokottá válnak, hogy ezen szokástól a már bizonyos nagykort elért gyermek, vagy nevezük ifjunak — nem tud elszokni. A szorgalmas munkálkodás, vagy a háztartás tanulmányozása helyett naponként ott sétál a szokott helyen — gyakorolja a nevelőnő kíséretében már előbb megszokott életmódját. Otthon pedig gyakorlat kedvéért Ponson vagy Kock regényeit olvassa eredeti nyelven. A szülők iránti tisztelet s szeretet csak gyéren van meg az ily nevelési rendszer mellett a gyermekben. Akárhány példa van az életben reá, a gyermek mellőzve szüleit, a nevelőnőre bizza

TÁRCZA.

Néhány szó a footballról.

Ha a footballnak manapság a nevének ejtik, a legtöbb ember lelki szemei előtt rögtön eltört láb és karcsonok s betört fejek jelennek meg.

Ennek oka az a pár sajnálatos szerencsétlenség, mely az utóbbi időben Budapesten esett meg, (Hiller, a már elhunyt berlini játékos orr és kartörése és Orbán Pál h. főhadnagy lábszártörése). Azok, akik a sportot a napilapok rovatából ismerik, szörnnyüködve csapják össze a kezeiket e két szerencsétlenség hallatán. A mamák remegnek, ha fiaik footballozni mennek és a papák a kávéházban rákönyökölve Tóth Béla „Esti level“-ére elhatározzák, hogy a footballt bojkottálni fogják, kiirtják. S csakugyan pár hétre rá meg hozza a város a határozatot, hogy a footballt a középiskolák nem játszhatják. Ezzel elérték azt, hogy az órák közti quadrans alatt az udvaron nem footballoznak a fiúk, de helyette délután a millenárius pályán 4 órától 7-ig, vagy 8-ig kergetik a labdát. A fővárosi határozat a vidékieknek is szemet üt a fejébe s most, ha valahol footballozni kezdenek, ott teremnek rögtön a fővárosi határozaton alapított vevő tagadási szellemek s ellenzik a sport e mulatságos és edző ágának művelését. Ezt is a kávéházi gyakorlatra vezethetjük vissza: Ha vannak footballisták, akkor contra. — Vannak ezeknek a tagadó szellemeknek érveik is, melyeket igyekezni fogok majd tőlem telhetőleg megczáfolni.

Először vegyük azt, hogy a football veszedelmes s mint ilyen, nem alkalmas a művelésre. Hogy veszedelmes a football, azt megengedem, de olyan mértékben, mint azt hinni méltóztatik, nem acceptálom. A sport bármely ága veszedelmes: a futás, ugrás, rúdlugrás láb, vagy kartöréssel járhat; by-cykliről nem is szólok, annak a veszedelmes voltáról beszélnek az újságok napihirei elegend; uszás, korcsolyázás vízbefulással végződhetik; vívásnál, — sok eset volt már rá, — a szurás áthatolt a fejevéden s a szemem ejtett sebet; vagy vegyük a tánczot, hányan kaptak már tüdőbajt, vagy hányan kaptak ki a lába; vagy a lovaglás, vadászat, csónakázás, hisz ez mind veszedelemmel jár. Épen így veszedelmes a football is. Nálunk négy év óta kultiválják a footballt, s ez alatt az idő alatt 3 szerencsétlenség történt dr. Pokorny karját törte, Orbán Pál főhadnagy lábszárát s a szerencsétlen Hiller az orrcsontját és karját. Mikor dr. Pokorny karját törte, egyedül volt a pályán, — alkonyat volt, — s egy gödörbe lépett, elbukott s a karjára esett oly szerencsétlenül, hogy az eltört. Orbán Pál nem labdát, hanem földet talált egy erős rugással s a lábát törte. Hiller pedig összeütközött egy M. A. C. — bistával s az orrát a M. A. C. homlokába ütötte, ajultan összerogyott s a rohamját fékezni nem tudó ellenfél a karjára lépett úgy, hogy az eltört; másnap a berliniek elutaztak, Hiller sebe üszkösödésbe ment úgy hogy egy heti kinlódás után meghalt szegény. Ez a három szerencsétlenség csakugyan számot nem tehet. De

vegyünk már példát, a prágai Sportovní Club Slaviát, mely Osztrák Magyar Monarchiában legrégebben footballozik, — 6 éve, — s hol eddig egyetlen szerencsétlenség történt, mikor a kapuvédő Zemišek a karját törte s azóta, kegyeletből a kapuvédőknek a Slaviában mindig Zemišek a neve. Különböben gondoljunk arra, mikor tornásztunk, sportoltunk, én nem hiszem, hogy néhány, ha nem is nagy, szerencsétlenségben ne lett volna része mindannyiunknak. Szerencsétlenség érheti az embert nyílt utcán, parketten épen úgy, mint a football téren.

Azt is mondják, hogy minek játszunk mi angol játékot, mikor van nekünk nagymétánk, körmétánk, voco-voconk stb. Ime a búr háborúból kifolyó angol ellenszenv, mely még az angolosan sült beafsteeket is vasvilla szemekkel nézi. Bezzeg szívesen mutogatja X. ur a genfi óráját, pedig nálunk is jó órákat csinálnak már; Y. ur büszkén hordja a bécsi nyakkendőit, pedig Pesten is kapni épen olyan jókat; Z. ur hivalkodva kiálja meg az embert az ő bosnyák dohányával és grázi szivarjával, pedig nem utolsó a mi dohányunk és szivarunk. Hanem ha valaki egy angol játékot játszik, melyet a vérszopó, telhetetlen angolok találtak fel, annak már szemére hányják azt, ha nem nemzeti chauvinista. Kérdik: miért nem játszuk inkább a longa metát? Azért mert: 1. Nem felnőtteknek való, t. i. sokkal gyerekesebbek az örömei, és gyerekesebbek a kombinációi, játékmódzatai. 2. Nem olyan változatos, mint a football, az örökös „semel-bis-ter“-rel szemben a football

röptének, vitelének, a védelem és a támadásnak száz és százféle módozata a footballnak biztosítsa az elsőséget. 3. a football egészséges úgy a testre, mint a lélekre; a tüdő, a lábak erősödnek, a nyugodtság, hidegvér erősödik és az akaraterő acélosodik. 4. mert a football sokkal inkább fel tudja az emberben költeni az ambíciót. Ezek a főbb okok amiért a footballt kultiváljuk a longa méta helyett.

Azt mondják némelyek, hogy egészségtelen volna a football. Ez határozott abszurdum, mert ahol a test olyan szabadon, olyan természetszerűleg (nem természetből kifolyólag) mozog, ahol szabad levegőn van egy egészséges test, tüdővel és lábbal munkát végezve, — ott nem lehet szó az egészség-rontásról.

Végre is mellettem szól a football elterjedése az egész sportoló világon. Mellettem szól az a szeretet, melylyel a sportsman-ek a footballhoz ragaszkodnak s melyet nem fog kiirtani sem a fővárosi határozata sem az egyes, longa metát csak teoriában, a footballt pedig semmi módon kultiváló urak antipathiája.

Szilassy Cézár.

Szemlén.

Az őszi nap csendes sugárzással támogatja a kaszárnya sárga falát. El-elkalandoz a tágas udvarra is s mikor megbotlik egy-egy kavics-szemben, hirtelen másfelé veszi az útját.

A hatalmas, nagy épület csendes; a legény-

egészen magát, ez ismeri legtitkosabb gondolatait — s ha kissé laza erkölcsű az illető nevelő — bele vezet az ábrándos gyermeknek a legkellemetlenebb kelepcebe. De hát ki látja az ezerféle kellemetlen oldalát az ily nevelési rendszernek akkor, midőn az divat! Ki gondolna az erkölcsi felelősségre akkor, midőn arról van szó, hogy X. vagy Y-né asszonyosság idegen nevelőt tart — tehát egy másiknak, ki vele mindenben versenyezni akar: szintén csak kell egy idegen a csemeték mellé.

Ha már oly elkerülhetlen némely családnál a nevelő, van nekünk most már elég képzett — s jó családból származó nevelők, tanítók — kik legalább is képzettek annyira, mint az idegenek. Ha ezeket alkalmazzuk, elérjük lealább is azt a célt, hogy saját nemzetiük gyermekeinket segítünk.

Barsvármegye törvényhatósági bizottságának ülése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 7-én tartotta évnegyedes rendes közgyűlést, melyen a főispán távollétében Simonyi Béla alispán elnökölt. Az alispán megnyitotta a közgyűlést az indítványt, hogy öfelségének 70 éves születésnapja alkalmából rendezendő ünnepély rendezésével az alispán és a főjegyző megbízásuk, — hogy öfelségéhez ezen alkalomból üdvözlő felirat intéztesse, — és a vármegye székhelyén ünnepélyes hálaadó Istentisztelet tartassék — a közgyűlés elfogadta.

Bejelenti az alispán Sümegh János volt bizottsági tag halálát és a közgyűlés részvétét jegyzőkönyvbe foglalni rendelte.

A napirenden levő ügyek tárgyalása a Sümegh János halála következtében megüresedett bizottsági tagságok betöltésével kezdődött. — A megejtett szavazásánál beadott 61 szavazat és a közigazgatási bizottságba Lakner László, az állandó választmányba dr. Kiss Mihály, a központi választmányba Zongor János választottak be.

Az újonnan szervezett szolgabírói állások betöltése a napirendről levétetett, mert a vármegye 1900. évi költségvetési előirányzata a belügyi kormánytól le nem érkezett.

A honvéd főreáliskola és Ludovika Akadémiánál üresedésben levő alapítványi helyre az egyetlen pályázó Kaltbach Henrik lett kijelölve.

Az ar-maróthi és lévai közkórházakban az alorvosi állások a napi ápolási díjak terhére rendszerezettek és a főispán ezen állások betöltése iránt megkérte.

Tudomásul vette a közgyűlés Zala- és Zemplénvármegyének az olasz borvám felémelése tárgyában átiratát, mert a vármegye közönsége már hasonszellemű feliratot intézett.

Hevesvármegye azon átirata következ-

segi szobák üresek; csak az örség tip-láb kijelölt helyén, kedvetlenül ránkizgálva a Manlicher-sziját.

A regruták már kora reggel kivonultak; nem lehet kézni egy napot se; rövid az idő, minden perczt fel kell használni, nehogy hiba essék valamiben. A polgári öltözetben oly hetyke legények, egészen megváltoztak. Átmódosította őket a kincstári gunya. Feszese akarnak lépni, de nem tudnak. Pedig mellettük csak úgy harsog a trombita s ha az kifáradt segítségére jön a dob. Nincs itt hiba semmiben, — csak ez az új állapot oly szokatlan. A puska, ha úgy nézzük, nem valami nehéz szerszám. De mikor a vállára akasztja az emberfia, csak elijed tőle. A jobb vállon csúng, hanem a nyomásától a bal váll is fáj. Próbálgatja a legény, hogy miként lenne könnyebb, — de csak nem tudja eltalálni a fortélyát.

Hát a regrutákkal ott vesződnek künn a gyepen; a kaszárnya ásíthat utánuk. De nem sokáig marad ilyen elhagyatott a császárpalotája. Egyszerre csak polgári szerzetek jelennek meg a vasrácsos kapu előtt. — Dolmányos, szűrös alakok között divatos ruhába öltözöttek. Paraszt, iparos, kereskedő, hivatalnok vegyes. Taktusosan járnak, látszik rajtuk, hogy nem idegen nékik a kaszárnya belseje.

Az egyik ködmenyes végigméri a szemével:

— No, ittend szenvedtünk három kutya esztendeig, — hejh, de nehéz volt az időjárás akkor!

Pedig meg-meg itt vannak. Régi ismerősök egymásra találnak.

— Mi vagy te most a czibileknél, slóf?

Aki ezt a kérdést tette az tagbaszakadt paraszt; akihez pedig intézte, egy vékony dongája urilegény. Az utóbbi meg is felel a kérdésre:

— Királyi járásbírósi kezelő hivatalnok. A paraszt tisztességdúrással megemeli a kalapját s azt mondja;

tében, hogy a bűnvádi perrendtartásról alkotott törvény egy módosításak, hogy a közigazgatási hatóságok a nyomozástól felmentessék, hason szellemű pártoló felirat intézése határozottat.

A belügyi kormány azon leirata tárgyalatott, melyben a díjnokoknak a nyugdíjaztatása iránt a törvényhatóság által hozott határozatát megtagadta. — Az állandó választmány javaslata folytán az alispánnak kiadomány, hogy találjon oly módot, hogy a díjnokok nyugdíjban részesülhessenek.

A vorebélyi szolgabírói hivatali udvar kerítésének megoyitása tárgyában az állandó választmány azon javaslatát elfogadta a közgyűlés, hogy a mennyiben a már felépült szolgabírói hivatali ház építési költségéből maradvány van, a kerítés ebből megújíttassék, — ha pedig ilyen összeg nincs — akkor a házi pénztár terhére megújíttassék.

Léva városának a tisztviselői fizetések emelése tárgyában hozott határozatát, azon okból, mert érdekelt tisztviselők is szavaztak, a közgyűlés megszemmisítette. — r. t.

Különfélék.

— **Ünnep után.** A piros pünkösöd két szép ünnepnapja is lezajlott. És pedig közmegelegedésre. Mindkét napon ragyogott a nap, ragyogott és hevített. Az emberek zserével tödültek a zöldbe és meuekülték a forró falak közül. A délelőtti órákban a templomok is mindenütt telve voltak. — El lehet mondani, hogy két ünnep napon csak az ült a szobában, a kit a „körülmenyek“ készítették arra. . . . A kedves képek újra felvonultak pünkösöd vasárnapján. A fehér ruhás leánykák, a tömjén-füst arjától áthatott fenséges csarnok, ég felé törő izeivel, sejtelmes, áhitatos homályu fülkéivel. S az oltárnál megjelent a pap fényes, egyházi pompában ragyogó kisérétével. Az orgona megszólalt. . . . Mindenfelé öröm, — pünkösdi szilváság volt sok helyen a pünkösdi királyu vig udvari népe tánczra kerekedett és a kakasszó is együtt taláta. Ilyen a pünkösöd az igazi magyar vidéken. Egy nagy lakodalom; — s a jó magyar nép a katzenjammert sem ismeri, mire keddre a pünkösdi királyné koronáján a pünkösdi rózsza elhullaja szirmát, kitombolták, kimulatták magukat, — újra megkezdik a munkát ott, a hol szombat este elhagyták. . . . Elmúlt tehát a kirándulások ünnepe s immáron a friss levegőtől, a zöld lomboktól és a sörtől jóllakott emberek pihenhetnek babáiraikon. A kik a környéknek különböző helyeit keresték fel, elmélkedhetnek élményeiken, akik a kávéházak vicces lapjainak és képes ujságainak böngészésével töltötték el az ünnepet, regisztrálhatják szellemi tökéjük meggyarapodását, a kiknek az új ruhája megromlott és összegyürödött el lehet rá készülvé, hogy számos vasár- és ünnepnapokon át összerúcskolt gunyában és benzinszaguan fognak megemlékezni piros pünkösöd gyönyörűségeiről. Dehát vajmi kevesen vannak azok a kiválogatottak, a kiket

— Ejnye, de fölvitte az ur dolgát az Isten; pedig nálunk még csak duplaménázis sem volt.

Lassan, lassan összebarátkozik egyik a másikkal; nincs azon semmi röstelleni való, mikor hajdanában együtt szidták a katonasort.

Tele lesz a kaszárnya udvara; neszezek, évelődnek ott a kiszolgált csontok, — egészen úgy, mintha odahaza a kocsmajövőjében gyülnének össze a keresztlábu asztal körül. Hanem mikor úgy kilencz óra tájban előkerül valahonnét a hornista s haptákat fúj, egyszerre összekoczdóna a sarkak, föl emelkednek a fejek s kidomborodik a mell. Ha már magharsant a trombita, — akkor nem szabad kukoricázni. Egy kurta délelőtiön visszaálmódják a lezajlott katonaidőt. Azt hiszik, hogy újból rajtuk van a Ferencz Jóska parádés kabátja s keresik a nadrágon a fekete-sárga zsinórt. Amint a tiszt ur komolyan végig nézi őket, bátran a szemé közé tekintenek. Katonának nem szabad földre süttött szemmel járni!

De ez csak addig tart, míg elő nem kerül ismét a hornista s lefujja az egész czeremóniát. Csak addig és nem tovább. Ekkor már hangzik a dobpergés, rukkolnak befelé a kaszárnyába a regruták. A czibilek sajnálkoznak rajtuk.

— No, mink is ilyenformák voltunk, míg át nem vedlettünk.

A standbeli katonák, kik már ismerősek a katonáskodás minden csinájával, — binjával, hamar ledobják magukról a göncezt; alig egy-két minuta és már ott tollászkodnak a kaszárnya ablakokban s fujják a nótát: Kaszárnya, kaszárnya, nem az Isten háza; de sok szöke, barna piros lánynak, — ott hervad babája“.

A szemléről távozó, hallgatják egyideig, aztán csöndesen, szomoruan bandukolnak.

Azok ott a kaszárnyában dehogy hervadnak, a hervadás már csak ezeké!

Tóth Dezső.

a sors abban a kedvezményben részesített, hogy ilyen változatos emlékeket köszönhesenek a pünkösdi ünnepeknek. A legtöbb az két ünnepnap, hogy nyoma sem maradt. Mialatt az időt, a szórakozások estélyét tanulmányozták, egyik óra elszaladt a másik után és egyszerre azon vették magukat, hogy le kell vetniük az ünnepi dísz és ünnepi hangulatot: és itt van újra a szürke, változatoság hijján szükölködő hétköznap.

— **Eszküvő.** Balatoni Farkas László földbirtokos 4-én esküdtött örök hűséget, székhelyi M a j l á t h I s t v á n Barsvármegye volt főispánja bájos leányának, E r z s i k é n e k. — Ugyanaznap tartotta esküvőjét Schiller Ottó vármegyei alszámvevő Budapesten, F r a g e r Antal bpesti háztulajdonos leányával M a r i s k á v a l.

— **Gyászhir.** Nyáry Béla báró, f. hó 7-én életének 54-ik évében Varsányban meghalt. Az elhunyt legifjabb fia Nyáry Antal bárónak, 1846-ban született Budapesten. Mint katona kezdete pályáját s mint ilyen részt vett az olaszországi hadjáratban is. A katonaságot, mint főhadnagy hagyta el s meg-nősülvén, Bagonyán Hontmegyében telepedett le; innét mint a kormányok hű támogatója előbb az ipolysági, majd a korponai kerület képviselőjéül küdetett ki. — A barsi ref. egyházmegye főgondnoka volt, s mint buzgó, tevékeny tagja egyháznak, sok szolgálatot tett. A gyászoló család — a boldogult elhunytát — a következő gyászjelentésben tudtja: Özvegy báró Nyáry Béláné szül. br. Radvánszky Mária, ugyszintén gyermekei Antal és Margit valamint testvérei br. Nyáry Gyula, özv. Schulte Emilné szül. br. Nyáry Matild és gyermekei, továbbá br. Nyáry Sándor szolgálaton kívüli huszár kapitány és neje, valamint gyermekei; továbbá br. Nyáry Jenő cs. és kir. kamarás és gyermekei, továbbá sógorúje özv. br. Nyáry Adolfné szül. Somogyi Gizella és gyermekei a saját valamint az összes rokonság nevében, mély fájdalommal jelentik, szeretettel férje, atyjuk, testvérük, sógoruk és rokonuk méltóságos nyáregyházi báró Nyáry Béla urnak cs. és kir. kamarás, a katonai érdemkereszt tulajdonosa a hadi szerelvényekkel, Hontvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a barsi ev. ref. egyházmegye főgondnokának stb. stb. Varsányban 1900. évi június 7-én délelőtt 1/2 11 órakor 54 éves korában rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai Varsányban f. hó 8-án d. u. 1 órakor fogtak az evang. ref. egyház szertartása szerint megádatni s Plisen f. hó 10-én d. u. 3 órakor a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Varsány, 1900. június 7-én. Béke hamvaira!

— **Elölptetés.** Több mint ezer tisztviselőnek hozta meg e héten ismét a hivatalos lap az örvendetes hírt, hogy megint egy lokkal fejjé jutott erős, kitartó munka árán; a bíróság és ügyészség tagjai ez esetben az érdekeltek s örömmel látjuk, hogy az előlépők sorában ott van társadalmi életünk több kedvelt alakja is: Dr. T e j f a l u s s y Béla és P e t h e s Béla kir. aljárásbírók a IX. rangosztály I. fokozatába, dr. Szabó Gyula kir. aljárásbíró pedig ugyanezen rangosztály II. fokozatába lépett elő.

— **Áthelyezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Császk a Lajos p. ü. segédtitkár, R i m a s z o m b a t h y Géza p. ü. fogalmazó, K ú n A r t ú r és A g a r d y János m. kir. állami reverehajtokat, valamint K o s z t o l á n y i János p. ü. szolgá. Ipolyságra, az 1900. aug. 1-én felállítandó m. kir. Pénzügyigazgatóság-hoz helyeztette át. — További áthelyezések még kilátásban s erről alkalmilag értesítjük közönségünket.

— **Az érettségik.** Aki valaha egy magasabb iskola folyosóit rötta és padjait faragta, ismeri az érettségi vizsgák két al- és műfaját: a szóbelit és az írásbelit. — A megkövesedett pedagógiai tradíció úgy kívánja meg, az írásbeliek megelőzzék a szóbelieket. A kettő között szünet van, mely arra szolgál, hogy elő lehessen készülni, de egyuttal a kétség napjaiból is van összerakva. Az érettségizők ezalatt kevésbé tanulnak, mint sem inkább néma megadással és a szerencse előre meg nem jósolható, de általuk érhetlen okokból sejtettnek vélt szeszélyeire támaszkodva, — számítják az esélyeket, mely érheti őket, a vizsga egy kérdésének alakjában. — Ezer kétség és aggodalomból áll ez a tizenöt-husz napra terjedő időköz, különösen azokra nézve, akik elég derűs kedélyűek voltak ahhoz, hogy a könyveket inkább csak szobadisznek tekintésék s belsejükről való fogalmuk nagymérvű folytonossági hiányban szenvedjen. A napok pedig rohannak és rohamosan fognak s pár nap választja el csak az eltörölt lutri feltámasztott elveit sikeresen alkalmazni velőket attól, hogy megszólaljon — lassu és szivet döböntő hangon — a mélyen tisztelt tanár ur: „Kérem mondja meg, hogy . . .“

— **Rovancsolás az adóhivatalnál.** E c k e r d t Elek m. kir. p. ü. igazgató, Császk a Lajos p. ü. fogalmazó, B e n k o v i t s Géza, H o f f m a n n Miksa és Z s e i d l i k Károly számellenőrök kisérétében f. hó 8-án rovancsolta a lévai adóhivatali pénztárt és azt teljesen rendben találta.

— **Juniális.** A következő szövegű rendkívül izélesen kiállított meghívót vettük. A „Zseliz és Vidéke Ipartársulat“ 1900. június hó 24-én saját pénztára javára a zselizi nagyvendéglő kert helyiségében zártkörű juniális rendez, belépti díj: Személyenkint 1 korona.

— Családjegy 2 korona. Kezdeté d. u. 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a táncsteremben.

— **A lévai kegyesrendi főgimnáziumban** ezen tanévben érettségi telt ifjak, június hó 23-án, az „Oroszlán szálló“ nagytermében, jótékonycezu bucsu-tánczestélyt rendeznek. Az estély kezdete 8 órakor lesz.

— **Kinevezés.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter B r a u n e r József okleveles tanítót (kovácsii segédtanítót) a ghymesii állami elemi népiskolához rendes tanítóvá kinevezte.

— **Uszoda-megnyitás.** F. hó 10-én, vasárnap nyitják meg a fürdőt és uszodát. Már kívánatos is volt, tekintettel a korán beállott kánikulai hőségre; azért nem történt meg eddig, mert a helyiségben nagymérvű javításokat eszközöttek.

— **Névmagyarosítás.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy kiskoru H u g y i n k a Erzsébet és O t i l i a lévai lakosok vezetéknévüket „H a v a s i - r a“ változtathassák.

— **Barsmegyei orvosi gyógyszerészegyesület** e hó 7-én tartotta Leván rendes tavaszi gyűlését, a tagok nagy részvéte mellett.

— **Elnök választás.** A május hó 28-án Ipolyságon megtartott „Hontmegyei általános tanítói egyesület“ alakuló közgyűlése, melyen mintegy 160 tanító és 100 veudég vett részt, elnökévé egyhangulag T u k a Antal selmezbányai tanítót választotta meg.

— **A lévai iparos- és kereskedelmi tanonciskolában** az évrzáró vizsgák következő napokon tartatnak: június 17-én és 18-án az ipariskolában. 19-én és 20-án a kereskedelmi iskolában.

— **Jelenet a póstán.** Az x-i posta hivatalnál történt ez a mulatságos kis eset. Egy szép szöke fiatal hölgy a postatakarékpénztárba akart helyezni egy bizonyos összeget. A szokásos kérdések között igen udvarias hangon kérdi a posta-tisztviselő: — Szabadna tudni hány éves Nagysád? — mert amint látni méltóztatik erre is van egy rovat a könyvesekben — — Negyven! — válaszolta hirtelen a szép szöke fiatal hölgy — — Negyven? Boocsánat az lehetetlen . . . — Mille pardon! . . . Husz, kérem csak husz. Az ember egész zavarba jön ezzel a korona számításal, mikor mindent duplán kell venni.

— **A földművelésügyi miniszter** ismét egy nagyértékű nepies művel gyarapította a gazdasági irodalmunkat. — „A magyar gazda kincses háza“ czímen jelent meg e praktikus könyv, melyet T o r m a y Béla műgyetemi tanár írt; Lelkeseknek és tanítóknak, a kik ez iránt egyszerű levélben, vagy akár levelező-lapon a m. kir. földművelésügyi miniszterium IV. főosztályához fordulnak, ez a kötet ingyen küldetik meg.

— **Visszaelés az ország czímerével.**

A belügyminiszter engedelmével számos kereskedő-cég használja czímtábláján és levélpapírosán az ország czímerét. Ezt az engedelmet némelyek oda tágitották, hogy pecsétjökben is használták az ország czímerét. A belügyminiszter most ez ellen rendeletet küldött az összes törvényhatóságoknak s hangoztatja, hogy az ország czímerének használatáról szóló engedelem nem terjed ki hallgatagon a pecsétre is, mert ez csak állami és országos jellegű hatóságot illet meg s ezért magánosnak, vagy magánjellegű testületnek, vállalatnak és intézetnek meg sem engedik. A rendelet, a mely a hivatalos lap e hó 7-iki számában jelent meg, felszólítja a törvényhatóságokat, hogy minden cég, a mely ezt a visszaélést elkövette, figyelmeztessék jogtalan eljárásra.

— **Kereskedőink figyelmébe.** Hogy a vasuti forgalomban használt statisztikai áru nyilatkozatok a nagyközönség által könnyebben hozzáférhetőek legyenek, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi április hó 23. kelt 4880. számú elhatározásával elrendelte, hogy a város területén levő összes postai értékcikk elárusítók a nagyközönség szük-ségletére mindenkor elegendő mennyiségű készletet tartsanak a következő áru nyilatkozatokból: 1.) Magyar szövegű vasuti és hajózási áru nyilatkozatot az osztrák forgalomban. 2.) Magyar szövegű vasuti és hajózási áru nyilatkozatot az egyéb külforgalomban. 3.) Magyar szövegű vasuti és hajózási ideiglenes áru nyilatkozatot. Az 1. és 3. pont alatti áru nyilatkozatok darabonként 1 fillért, a 2. pont alattiak pedig darabonként 1/2 fillért árusítatnak. Ezen áru nyilatkozatok a postahivataloknál nem áruíttatnak, csupán csak postai értékcikk elárusítóknál szereshetők be.

— **A népszámlálás elrendelése.**

H e g e d ú s Sándor kereskedelmi miniszter körrrendeletet boocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz, melyben az 1900. évi népszámlálás megejtésére határidőül 1901. jan. 1-10-ig terjedő időt határozza meg s az általános intézkedések megtételére szólítja föl a törvényhatóságokat. Az 1900. évi XLIII. t. cz. 3. §-a értelmében a községek és a városokat az 1901. évi népszámlálás alkalmából a következő kiadások fogják terhelni: irodai kiadások, a számláló biztosok díja, csomagolási és szállítási díjak a népszámlálási anyagnak a központi statisztikai hivatalhoz. Ez okból figyelmezteti a törvényhatóságokat a miniszter, hogy most már tekintettel legyenek a városoknak és községeknek az 1901. évi költségvetési előirányzatában a várható népszámlálási kiadásokra. A rendelethez mellékelve van egy utasítás is a néps-

számlálás megejtésére vonatkozólag. Ezen utasítás szerint a népszámlálás megejtése 6 köznapon túl nem terjedhet. Minden törvényhatóság területén levő községek azonban egy számláló kerülettel nem alakíthatók. Számláló biztosoknak kinevezhetők: tanítók, tanárok, lelkészek, ny. hivatalnokok, értelmesebb gazdák stb., de a körjegyzők, árakönyvvezetők, orvosok lehetőleg mellőztesseken. Tanítók kötelesek a számláló biztos megbízatást elvállalni a megbízatásnak elegendő tenni tartoznak. A számláló biztosok díjaztatnak, díjaik fokozatban vannak megállapítva. I. díj 3. II. díj 4, III. díj 5, IV. díj 6 koronában van megállapítva.

Kérem a kassai m. kir. tanintézetet volt hallgatóihoz. A kassai m. kir. gazdasági tanintézet ez év folyamán tölti be negyedszázados fennállását. Ez alkalomra az igazgatóság egy „Emlékkönyv” megszerkesztését is tervbe vette, melynek keretében a tanintézet eddig végzett hallgatóinak névsorát, jelenlegi állását és tartózkodási helyét is fel kell tüntetni. Ez uton is felkérjük tehát az illető urakat, a kik ezideig nem jelentkeztek, sziveskedjenek magukról életjeit adni és a fent jelzett adatokat nevezett intézet igazgatóságához minél hamarabb beszo- gáltatni.

Barsvármegye állategészség- ügye a földmívelésügyi miniszter jun. 3-iki kimutatása szerint: Veszesség: ar.-maróthi járásban Perlep 1 u., lévai járásban Gr.-Szöl- lős 1 u., Uj-Bars 1 u. Rühkőr: ar.-maróthi járásban Zsitva-Kenéz 1 u. Sertésvész: ar.-maróthi járásban Csárd 4 u., Némethi 2 u.

A magyarság védangyala. Tudva levő dolog, hogy a Fmke az az egyesület, mely töle telhetőleg helyes irányban igyekszik a magyarság ügyét itt a felvidéken áldásos eszközökkel előbbre vinni. Minden alkalmat megragad, hogy a haza szeretetét azok lel- kébe is beültesse, kik nincsenek oly kör- nyezetben, hol a magyar haza iránti rendü- letlen ragaszkodást elsajátíthatnák, minden alkalmat megragad, hogy hazánk zengzetes nyelvét ezek előtt is ismertté tegye. Sajnos, hogy mindeddig még nincs abban a helyzet- ben, hogy ez áldásos működését mennél szélesebb körben gyakorolhatná, az össze- gyűlt fillérek nem elégségesek még arra, hogy misztióját ugy lehajtsa, hogy telje- síteni azt vezérferfiak óhajtanák. Mindennek dacára igen szép eredményeket tud felmu- tatni szűk működési körének területén is, csak nem régiben is jeleztük, hogy mennyi fáradsággal, odaadással igyekezett az egye- sület már a zsenge gyermekek körében ki- fejteni tevékenységét, jeleztük, hogy a kö- telékébe tartozó tiz törvényhatóságban 16 óvodát tart fenn, a hol évenként több mint 2000 szegény tót ajka gyermek részesül ma- gyar szellemi és nyelvű oktatásban. Clair Vilmos, az egyesület ügybuzgó, fáradhatlan titkára e héten körutat tett az elnökség meg- bizásából, megvizsgálendő ezeket a gyermek menhelyeket. Hont-, Nógrád- és Zólyomvár- megye területére esőket látogatta meg s örömmel adta hírül, hogy nem várt szép eredményeket tapasztalt. A gyermekek öröm- mel ragaszkodnak a magyar nyelvhez. A tót lakosság sem idegenkedik többé az egyesü- let óvodáitól s szívesen küldi gyermekeit magyar szóra. Isten adja, hogy az egyesület minél hatalmasabb alapokon tovább fejlődve, jötevő kezét kinyújthassa mindenhová, hol még a haza és a nemzet nyelve ismeretlen fogalom.

Passio játékok Léván. Allesch Ede ó bajor passio társasága ma vasárnap délután 4 órakor és este 8 órakor, valamint hétfőn este előadásokat tart az „Oroszlán” szálló nagytermében Krisztus kinszenvedése és haláláról. A budapesti lapok nagyon me- legen emlékeznek meg a társaságról s azért felhívjuk rá közönségünk figyelmét.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: ZUHANY.

Irígy ség. Egy részeg ember öntudatlanul hevert az utcáson az összecúszott nép betegnek tartá. — Oh — szóla egy elhaladó szegény ember — ha betegségek csak a felét bírnám, mindkettőnk igen jól érezném magát!

Színház.

Szombaton június hó 2-án Hetényi jutalomjátékául a Szulami: h parodiája „Szula- Miczi” került színre. Ennek szerzője Hetényi s éppen ezért kettős érdekel birt rák. A darab ügyesen van összeállítva s a kitűnő parodizálás nagyon sikerült. Első jelenettől az utolsó jó ízű mókáival, tarka jeleneteivel szellemes mondásaival s a kitűnő énekszámokkal, melyek közül különösen a „kérők dala” és „Amit egyszer elszalasztasz” című tetszett legjobban folytonosan jó kedvben tartotta a közönséget, a mely nem győzött eleget nevetni, s a szerzőt minden jelenete után, valamint felvonások végén többször kitapsolta. A szereplők mindegyike töle telhetőleg azonban volt, hogy a darab a lehető legjobb előadásban kerüljön színre. Szula- Miczi szerepében Harkányi kitűnő volt s rendkívül kedvesen énekelt. Nagyon jó volt Sarlay (Absolon), Bognárnétól (Abigail) megszoktuk mindig a legjobbak s e várakozásunkban most sem csalatkoztunk. Kitűnően megállták a helyüket Batosy, (Stempli), Hetényi (Csingli), Fehér (Náci sakter) és Szigety (Czérna) is. Vasárnap jun. 3-án két előadás volt. Délután „Kuruczfrang” nagyon jó előadás-

ban, este pedig „Burok harca” került színre. Mindkét darab tetszett.

Hétfőn a társulat bucuestélyeiül Rakosy- Szabados magyar tárgy operettje a „Bolond” a lehető legjobb előadásban került színre. Nincs terünk bővebben ismertetni e darabot de azt az idén látottak közt legjobbnak kell elismerni. S a szereplők is tudásuk teljes magaslatán állottak és egész odaadással ját- szottak. Mégis külön kell megemlékezni Har- kányi (kékike) és Kállay (piroska) szép éneke, valamint C a t r y Emmáról (Bimbilla) ki szintén nagyon jól énekelt. Nagyon jól fogta fel szerepét F e h é r (Bimbo) ki mind- végig ügyesen játszott, s megmutatta hogy mire képes ha neki való szerephez juthat. Jó volt még ezeken kívül D e r é k y és B á t o s y. Ezen előadással befejeződött szini idényünk s midőn mi szívesen lecsúszunk mondunk, kívánjuk hogy a szerencse további utain hűbb kísérelje legyen mint volt ideér- kezte elején. Reméljük hogy a jövő évadra jobb drámai erővel és baritonistával gaz- dagodva — a társulatot újra viszontláthatjuk.

Közgazdaság.

I.

Felhívás tejfőzőgép versenyre!

Nyilt levél az összes tejgazdasági gépgyárosok- hoz és azok képviselőihez!

Tudomásomra jutott, hogy az ujonnan megalakuló falusi tejszövetkezeteknél és egyes tejgazdasággal foglalkozó birtokosoknál kü- lönböző rendszerű tejfőző gépeket arra való hivatkozással ajánlanak és adnak el, hogy az illető főzőgépek ép olyan tökéletes módon választják a zsírt a tejből, mint az *alfa separatorok*. Szükségesnek vélem a *gazdaközönség* érdekeinek szem előtt tartásával etekintben felvilágosítást nyújtani.

Hivatkozhatnék ugyan az 1899. évben legutóbban Angolországban megtartott ver- senyre, hol az *alfa separator* messze felül- multa az összes használatban lévő főző gé- peket. De, hogy a t. *gazdaközönségnek* al- kalma legyen az *alfa separator versenyképes- ségéről* és *felülmúlhatatlanságáról* meggyőző- dést szerezni, tisztelettel felhívom az összes főzőgép gyárosokat és azok képviselőit: vegyenek részt egy Budapesten rendezendő főzőgép versenyben, hadd lássa a t. *gazda- közönség*, mely géppel minő eredményeket és minő kihasználást lehet elérni.

Hogy pedig a versenytől való tartó- kodást *semmi kifogással* megokolni ne lehet- sen, kijelentem, hogy a főzőgép-verseny *összes hivatatos és rendezési költségeit viselni fogom*, a verseny tehát a t. főzőgép eladók- nak *költséget nem fog okozni*, továbbá, hogy a földmívelésügyi miniszterhez beadványt intéztem, melyben szakközlegének s meg- bizottjának a versenyre való kiküldetését kértem. Együttal kötelezően kijelentettem, hogy a kiküldendő közeg intézkedéseinek magamat álvetem. Ennélfogva tisztelettel felkérem a főzőgép gyárosokat és képvisel- őit, sziveskedjenek a versenyben való rész- vételüket velem tudatni, hogy a kellő intéz- kedéseket megtehessem.

Fanhauser Alfréd mérnök, az Alfa-Separator Részvénytársaság igaz- gatósági tagja.

II.

A cs. kir. szab. adriai biztosító társulat Triesztben e hó 3-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az előterjesztett igazgatósági jelentés első sorban meleg hangon emlékezett meg a röviddel ezelőtt elhunyt báró Reinelt S. E. igazgatósági tagról, a ki negyedszázadon keresztül vett tevékeny részt a társulat igaz- gatásában. A 61-ik (1899.) üzleti év alaku- lására vonatkozó számadatok közül a követ- kező fontosabbakat emeljük ki. Az *életbizto- sítási ágazatban* az 1899. évben kötött bizto- sítási ügyletek 31.021,684 korona biztosított tőkére és 100,974 korona járadékösszegre ru- gnak. A biztosítási állag 1899. december végével 205 millió korona tőkére és 538,639 ko- r. járadékot tüntet ki. A díjbevétel 8.946702 koronát teszen, míg a halál- és elérési esetek- ben telj sített fizetések 3.987,533 koronát igényeltek, s ezenfelül függő károokra 769,887 korona lön tartalékba helyezve. Ezen ágazat díjtartaléka és díjtartételei 53.643,679 koronára ru- gnak. Az *elemi (tű- és szállítvány)* biztosítási ágazatok díjbevétele 17,550.045 koronát tett ki, viszontbiztosításokra 7.876417 korona lön kiadva és kárfizetésekre — a viszontbiztosítókat illető rész levonása után — 6.746,165 korona fordított, míg függő károokra 989,040 korona lön tartalékba he- lyesve. E két ágazat díjtartaléka 10.125,294 koronára rug. A tűzbiztosítási ágazat 1899- ben ép ugy mint csaknem mindegyik bel- és külföldi társaságra az adriai biztosító tár- sulatra is felette kedvezőtlen volt és a végeredmény kedvező alakulása az egybe- gyűjtött tartalékok kamatai és az életbizto- sítási mérleg kedvező eredményének tudható be, 100,000 korona adótartalék levonása után fenmaradó 1.002,488 korona nyeresémből 200,000 korona az életbiztosítási ágazat külön nyereségtartalékának utaltatik át, mely ily módon 2.000,000 koronára emelkedik és osz- talék címén — mint az előző évben — részvényenkint 150 korona kerül felosztás alá. A társulat tartalékai több mint 62 millió koronát tesznek, a melyből a díjtartaléka (saját számlára, tudniillik a viszontbiztosítási rész levonásával) 55 226,356 korona, a nyere- ménytartalékokra 6,363,186 korona és az árfolyam ingadozásti tartalékra (a tőke elhelye-

zéseknek 1899. évben beállott jelentékeny értékesítés után) 989,978 korona esik. Báró Reinelt a trieszti kereskedelmi kamara elhunyt elnöke helyébe ezen kamara első alelnökét: *Dinimer* Ferenczet választot- ták be a társulat igazgatóságába.

III.

Clayton & Shuttleworth képes árjegyzéke 1900-ra. Ritka díszes kivitelen jelent meg a Clayton & Shuttleworth cég képes árjegy- zéke, a mely nemcsak a szemnek tetszően, hanem a szakszerűség követelményeinek meg- felelőleg tartalmazza a cég által gyártott gépeket. Szívesen emlékezünk meg róla, mert ezen régi gyár tántoríthatlanul ragaszkodik most is a soliditáshoz, amely a magyar vevő- közönségben nevére régi időktől fogva ked- veltté tette. Főltalálhatják ezen árjegyzékben gazdáink a mezőgazdaság körében használt gépek szép kiviteli összes ábráit és a hozzá tartozó tüzetes leírásokat; és hogy a cél- szerűség a széppel legyen összekapcsolva, az árjegyzék lapjainak alsó felén Magyar- ország vidékeinek, grófi kastélyainak és term- észeti szépségeinek fényképeit láthatjuk igen sikerült főlvételekben; így tehát a száraz téma szórakoztató képekkel van megleve- nitve. A díszes árjegyzéket a cég ingyen adja vevőinek és pedig minden érnegyed elején új kiadásban. A most közölt árjegyzék ezen érnegyedes kiadmányok 1-ső számát képviseli.

Irodalom és művészet.

Magyarország őstörténetéről jelent meg újabban egy jeles mű. A jó tolu és erős itéletű történettudós, dr. Borovszky Samu írta. A népvándorlás történetéről szól, de azért ma- gyar tárgyú könyv, hiszen a népvándorlás minden hulláma átvonult a mi hazánk földjén. Borovszky 20 év óta foglalkozik a népván- dorlás történetével, miről számos tanulmánya jelent meg hazai és külföldi szakfolyóiratok- ban. Önálló kutatásait összefoglalva, átdol- gozva s új tanulmányokkal kibővítve adta most közre e kötetben, mely a Nagy Képes Világtörténet (Szerk. Marczali Henrik) IV. kötete. Nagy szeretettel merül egyes kivá- lóbb alakok rajzolásába, s si erül is neki könyvét nemcsak a korok, hanem az egyé- nek eleven rajzával is élénkke, vonzóvá s kedves olvasmányává tenni. A kötet pazarul el van árasztva illusztrációkkal; ezek közt is igen sok a magyar vonatkozású. Ott van- nak például az Attila-kincsenek főbb edényei kitűnő kisebbített képekben. A színesek kö- zül magyar tárgyú Lehel állítólagos kurtje és a pécsi cibiculum falstménye. Mind a kettő művészi en van reprodukálva. — Nagy- becsü dr. Goldziher Ignác jeles essayje is az iszlámról. Ez a kitűnő orientalista, kinek művei Európa minden nyelvére le vannak fordítva, s kit társai egyhanguan választottak meg a keleti enciklopédia szerkesztőjévé, most adott először teljes áttekinthető képet az arabok vallásáról, melyről általában oly ke- veset tudunk, s azt is csak homályosan, in- kább keleti regék- és regényekből. A kötet mindenképen díszére válik irodalmunknak.

Megemlítjük, hogy az egész nagy vállalat 12 kötet lesz. Egy kötet ára díszkötésben 8 frt. Kapható — részletfizetésre is — Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván.

Déryné naplója. Két füzet jelent meg Déryné hies naplójából, Singer és Wolfnerék kiadásában. A hies magyar művésznő lebilin- cselő közvetlenséggel, himezés-hámozás nélkül írja le benne regényes életét és egyuttal érdekfeszítő képet ad az akkori Magyar- ország társaséletéről. Déryné naplója tehát nemcsak valóságos átélt regény, hanem becses ereklye és kortörténet is. A napló füzetek- ben jelenik meg, egy-egy füzet ára 50 fillér. — Megrendelhető Nyitrai és Társa könyv- kereskedésében Léván.

Fouliard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülönben telete, fehér és színes „Henneberg selyem” 45 krtól 14 frt 15 krig méterenkint. **HENNEBERG G., selyemgyáros** (cs. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mázsánként 13 kor. 40 fill. 13 kor. 80 fill. Kétszeres 13 kor. — fill. 12 kor. 60 fill. — Rozs 13 kor. — fill. 13 kor. 40 fill. — Arpa 11 kor. 60 fill. 13 kor. — fill. Zab 10 kor. 40 fill. 11 kor. 20 fill. — Kukorica 12 kor. 60 fill. 13 kor. — fill. — Bab 12 kor. 60 fill. 13 kor. 20 fill. — Lencse 13 kor. 40 fill. 14 kor. — fill. — Köles 9 kor. 40 fill. 9 kor. 80 fill.

Nyiltér.

I.
Birtokot kerestünk megvételre kész- pénzfizetés mellett
50.000—500.000 frtig.
Bérletet 300 holdtól 5000 holdig.
Ajánlatokat kér:
Keszthelyi és Társa,
bejegyzett ingatlan és jelzálog iroda
Budapest VI., Gyár-utca 20.

II.

LANG

„Központi Kávészó”-ban **fagy- lalt és jegeskávét** naponta kapható.

III.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisz- tességes személyeknek, kik állandó lakhelyű- kőn az 1883. évi XXXI. törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizé- tése való eladásával foglalkozni kívánnak.

„Mercur”

váltóüzleti részvénytársaság
Budapest
Arany-János-utca 31.

IV.

Árverési hirdetés.

Az esztergomi főkapitán tulajdonát ké- pező **taszári 4 kerakü és az ebenedczi patak** malom 1901. január 1-től számított 3 egymás után következő évre haszonbérbe adatik.

Az árverés f. é. **június 30-án d. e. 10 órakor** fog Esztergomban a káptalan házban lévő fötiszti hivatalban megtartatni.

Az árverési feltételek Esztergomban a fötiszti hivatalban és Mikófalun bármikor betekinthető.

Esztergom, 1900. június 1.

Az esztergomi főkapitán.
főtisztviselő hivatala.

V.

Birtok eladási hirdetés.

Az esztergomi Főkapitán gondnoksága alatti pesti kpti. Papnevelde tulajdonát ké- pező, alább részletezett birtokrészek, az azokkal kapcsolatos kegyuri jogok és ter- hekkel együtt, **f. évi július hó 2-án, d. e. 10 órakor** Esztergomban, a Káptalan házban lévő fötiszti hivatalban, zárt ajánlatok- kal összekötött nyilvános árverésen, örök áron eladásra bocsájtatnak.

A zárt ajánlatok, az esztergomi Főkapitán címe alatt Esztergomba küldendő, esetleg az árverés megkezdése előtt, az árverést vezetőnek adandók át. Az óvadék 16,000 korona, mely összeg kész- pénzben vagy óvadékképes értékpapíroknak vagy takarékpénztári könyvben az uradalmi főpénztárnál Esztergomban, előre letétbe helyezendő.

Az eladásra kerülő birtokok a követ- kezők:

1. A nyitrai megyei Ny.-Nádas (Nedasóc) község határában fekvő 452⁰⁴⁰ cat. hold, melyben 338^{4/10} cat. hold erdőterület. Vasuti állomása: Ny.-Zsambokrét.

2. A trencsénymegyei Latkócz község határában fekvő 60⁴⁵⁰ cat. hold, melyben 56 cat. hold erdőterület. Megközelíthető Nyitra-Nádasról.

3. A barsmegyei Kis-Keresnye község határában fekvő 43¹⁵⁰¹ cat. hold és

4. Ugyanazon megye Nagy-Keresnye község határában fekvő 514⁶¹⁴ cat. hold, melyben 414¹⁰⁸³ cat. hold erdőterület. Vasuti állomás Simony.

A birtokok megtekintésénél a Ny.-Náda- son lakó urad. alerdez a szükséges felvilá- gosításokkal szolgál.

Az árverési feltételek Esztergomban, a fötiszti hivatalban betekinthető.

Esztergom, 1900. június hó 4.

Az esztergomi főkapitáni és papneveldei uradalmak fötiszti hivatala.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

VI.

176/1900. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az újbányai kir. jbiróság, mint telek- könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bu- dinszki József végrehajthatónak **Tussinszki János s társal** végrehajtható szenvedők elleni 78 K. 80 f. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtható ügyében az újbányai kir. jbiró- ság területén lévő magosmárt községben fekvő a megosparti 147. sz. tjkvben A + 1 sor. szám Tussinszki János nevében vezetett szabadtelekre 497 K. kikiáltási árban az u. u. 302. sz. tjkvben ugyanannak nevében B 1 és 6 tét. alatt vezetett A + 1 s. sz. a. fog- lalt szabad telek 1/3 részére 60 K. kikiáltási árban 3 s. sz. alatti szabad teleknek 1/3 részére 79 K. kikiáltási árban és 4 s. szám alatti szabad teleknek 1/5 részére 52 K. ki- kiáltási árban és az u. o. 358. sz. tjkvben Tussinszki János nevében A 4 alatt vezetett + 1 s. számú szabad teleknek 1/25 részére 34 K. kikiáltási árban és a 2 sz. szabad- teleknek 1/25 részére 6 K. azonnal megál- lapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi július hó 2-ik napján d. e. 9 órakor** Magosmárt község hazánál megtartandó nyil- vános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénz- ben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 40. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igaz- ságuügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött ke- zéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíró- ságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza- bályszert elismervényt átszovaltatni.

Újbányán, 1900. évi febr. hó 14.

A kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság.

Bocsek Károly, kir. jbiró.

